

[Poul Dam.]

arbejde med en række regionale aftaler, som på tilsvarende måde som De Forenede Nationers pagt kunne fremme mellemfolkelig retsorden og samarbejde. De sidste ord er naturligvis citat fra § 20. Jeg er ikke semantiker, og jeg ved, at hvis man var semantiker, skulle man ikke blande sig ind i en juridisk diskussion, det er gået ilde for andre, men jeg mener, at selve formuleringen af § 20 må ses på baggrund af den debat, der i vide kredse, ikke mindst radikale kredse og fredsvenlige kredse, var om FN's pagt og de regionale aftaler. Jeg mener også, at det svar, som Jørgen Jørgensen (Lejre) gav Aksel Larsen ved den debat, viser, at det var i den retning, man skulle forstå § 20 i 1953.

(Kort bemærkning).

Thestrup: Det, der i høj grad undrer mig ved den debat, der føres om vor indtræden i fællesmarkedet, er den frygt, man viser for på nogen måde at forlade det gamle suverænitetsbegreb. Det er jo det, der er spørgsmålet vedrørende § 20. Der vil jeg dog gerne sige, at det gamle suverænitetsbegreb er det gamle fyrstelige suverænitetsbegreb fra enevældens tid, og det er min overbevisning — jeg mener også, at det var opfattelsen i hvert fald hos en væsentlig del af dem, der vedtog grundloven i 1953 — at der skulle være en friere og en lettere adgang til at gå ind i internationale aftaler og også til at gå ind i aftaler af den art her, det, der betegnes som overnationale, og at man ikke i den grad skulle holde fast ved det gamle nedarvede fra enevælden stammende suverænitetsbegreb.

(Kort bemærkning).

Poul Dam: Jeg er ikke tilhænger af det gamle fyrstelige suverænitetsbegreb, men jeg er tilhænger af den form for aftaler, som var forudsat i de Forenede Nationers pagt, og som drejer sig om åbne aftaler, aftaler, som fremmer mellemfolkeligt samarbejde over en bred bank, ikke bare en snæver lukket blok.

Formanden: Hr. Thestrup har ordet for en kort bemærkning. Jeg regner med, det bliver den sidste, før vi igen går over til talerrækken.

(Kort bemærkning).

Thestrup: Ja, det skal fra min side blive den sidste. Jeg vil kun sige, at der er jo netop henvist til Kul- og Stålungionen i betænkningen fra 1953, og Kul- og Stålungionen er jo, som vi alle ved, forløber, forgænger, for Romtraktaten og er opbygget med de samme forudsætninger og på en lignende måde. Derfor kan jeg ikke se, at der kan være tale om, at vi ikke følger det, der var intentionerne med grundloven af 1953.

Bendix: Jeg forstår ikke den skrækpropaganda mod det, man kalder Romunionen, som man har drevet igennem en række år: vi bliver bundet på hænder og fødder for tid og evighed, og vi kan ikke vide, hvad man kan hitte på i Tyskland og i Frankrig. Det er måske ikke forkert, vi får aldrig tryghed, men på den måde er alt samarbejde mellem landene en umulighed; man kan ikke drive udenrigspolitik, hvis man er så bange. Jeg er helt enig i disse betragtninger. Ordene er hr. Frode Jakobsens.

Det, der i øvrigt kalder mig op i denne debat her, er den løse ende, jeg har fra eftermiddagens diskussion med hr. Morten Lange, hvor vi ganske kort udvekslede et par bemærkninger om, hvad der ligger i mindretallets nordiske betragtninger. Dan Larsen har i Weekendavisen for et par dage siden skrevet om nogle af disse ting og har bl. a. anført, at Finland har et varigt forhold til Sovjetunionen, og at et sådant forhold kan Danmark få med eller uden varsel, hvis vi ikke længere føler os hjemme i det vest-europæiske politiske og økonomiske samarbejde. Også de betragtninger er jeg ganske enig i, og jeg skal i forlængelse af dette fremføre et par synspunkter.

Det, der forekommer mig mest ejendommeligt og mest tankevækkende, er, at mindretallet i sine bemærkninger om dette vil drage præsident Kekkonen frem som krumtappen i et forsøg på at retablere, hvad der gik i stykker i 1969. Det forekommer mig ikke særlig rimeligt. Kekkonen er, som vel alle ved, den mest markante talsmand og repræsentant for den indenrigs- og udenrigspolitiske linje, som er blevet kendt under betegnelsen Paasikivilinjen.

Når man skal diskutere, hvad der er sket i denne nordiske sag igennem de allersæneste